

גליון זה נתנדב ע"י ש.ה.ב.י.
לע"נ בעל החזון יחזקאל
להצלחה בכ"ע וכל מילי
דמיטב וכתובה וחתימה
טובה

שופטים תשפ"ב גליון קטז שנה ג

מליצי יושר

זרע שמשון

רבי שמשון חיים
ב"ר נחמן מיכאל נחמני זצ"ל
הבטיח למי שילמוד בספריו:
תשלומי חן וחסד ושלמא רבא
מן שמיא ועיניכם תראנה בנים
ובני בנים כשתילי ויתם סביב
לשולחנכם, חכמים ונבונים
ובתים מלאים כל טוב, גם עושר
גם כבוד לא יסופו מזרעכם וכו',
בני חיי ומחוני טב.

מלא העומר

רבי אריה לייב ב"ר משה
צינץ זצ"ל ביקש קודם
פטירתו שיתנו לו דף ורשם
בשארית כוחותיו:
מי שישתדל בהדפסת ספרי אהיה לו
למליץ. וכ"כ הגה"ק רבי צדוק הכהן
מלובלין ז"ל: הבטיח הגאון שיעשה
טובה לכל המשתדלים והמסייעים
בהוצאת חיבוריו לאור, וכן היה באמת
שעשה טובה לכולם.
(הקדמה למלא העומר)

אבני נזר

רבי אברהם ב"ר זאב
נחום בורגשטיין זצ"ל:
הבטיח קודם פטירתו:
אם ילמדו בספרים שלי,
אהיה למגן ולעזר גם אחר פטירתי
ממש כמו בחיים.
(ארץ צבי להגה"ק מקוה"גלוב עה"ת
עמוד רמ"ב) וכ"כ השם משמואל:
ובטח יהיה למליץ יושר
למיימינים בה

ילקוט סופר

רבי יוסף לייב ב"ר אליעזר
זוסמאן סופר זצ"ל
כתב בצוואתו למי שילמוד או יפרסם דבריו
אני אטיב עמכם להמליץ טוב בעדם
לפני אל חי, ואם יבואו על קברי
יתפללו ויאמרו איזה מזמורי תהלים
ג"ל אשתחוה גם אני לפני שומע
קול בכיות עמו ישראל ברחמים
ואצטרף תפילתי עמכם
לטוב להם כל הימים

לב העברי

רבי עקיבא יוסף
ב"ר יחיאל שלעזינגר זצ"ל
כתב בצוואתו
בקשתי שטוחה שישתדלו
להדפיס ספרים שלי, ואני
תפילה להש"ת, צעק לבי אל ה'
בין בחיי בעוה"ז, ובעוה"ב אם
יהיה בנוחי, אקוה שלא להיות
כפוי טובה ח"ו, ובעולם האמת
אקוה כי לא יבשו בי תומכי.

אתון דאורייתא

רבי יוסף
ב"ר יהודה ענגיל זצ"ל
העיד חתנו הגאון רבי יצחק
מנחם מארגנשטערן זצ"ל
בהספדו
רבינו בטרם עלה השמימה
הבטיח כל מי שייסיע בהדפסת
החיבורים שלו יהיה לו למליץ
יושר בעולם העליון

בן לאשרי

רבי יצחק ב"ר אשר
אנשיל הוברמן הרב
מרעננה זצ"ל כתב בספרו:
הנני מוסר מודעה שהחלטתי להתפלל
בלי נזר בכל יום על כל אלה שיעייש
בספרי, ויגידו בשמי דברי תורה
לאחרים שיושעו מכל צרה
שצריכים ישועה בעוה"ז ובעוה"ב.
וכל הלומד בספרי זוכה לירש,
הצלחה בכל טוב, בזה ובבא,
וסגולה גדולה בבית לכל הדברים.

חזון יחזקאל

רבי יחזקאל ב"ר מרדכי
זלמן אברמסקי זצ"ל:
הנ"ר שלום אייזן זצ"ל בעת
הספדו בשעת הלוייה הכריז:
נצטרתי מאת רבינו זצ"ל לפרסם,
שהבטיח שימליץ טוב לכל מי
שילמוד בספריו, וכן ימליץ טוב
לכל מי שיפיץ את חידושי תורתו.
(רבבות אפרים אר"ח ח"ב עמוד
רמ"ה, מלך בפיץ פרק מ"ב).

די שטערקסטע סגולה פאר אלע פראבלעמען

פארוואס האב איך פראבלעמען אין שטוב? פארוואס גייט מיך אזוי שווער מיט פרנסה? פארוואס האב איך צער גידול בנים?
פארוואס קען די דאקטער מיך נישט העלפען? פארוואס האב איך נישט קיין מזל?

תירוץ

ווייל די מקטריגים לאזען נישט אז מיינע תפילות זאלען נתקבל ווערען
וואס איז די עצה? זיך איינקויפען מליצי יושר!

זייט מקיים די צוואה פון די זרע שמשון, פלאצקע גאון, אבני נזר, ילקוט סופר, לב העברי, רבי יוסף ענגיל, רעננה רב,
און ר' יחזקאל אברמסקי זצ"ל, וואס האבען מבטיח געווען צו זיין מליצי יושר
פאר ווער עס וועט פארשפרייטען אדער לערנען זייערע ספרים.

לע"נ הרה"ק ר' שמשון חיים ב"ר נחמן מיכאל נחמני ז"ע בעל הזרע שמשון יא"צ ו' אלול

אנכי אנכי הוא מנחמכם מי את ותיראי מאנוש ימות ומבן אדם חציר ינתן. במדרש (ילקוט רמז תע"ד): משל למלך שכעס על
מטרונה וטרדה והוציאה מתוך פלטין שלו, לאחר ימים בקש להחזירה, אמרה יכפול לי כתובתי ואח"כ יחזירני, כך אמר הקב"ה
לישראל, בסיני אמרתי לכם פעם אחת "אנכי ה' אלוקדיך", ובירושלים לעת"ל אני אומר לכם ב"פ "אנכי אנכי הוא מנחמכם".
וקשה להבין מה יתן ומה יוסיף לישראל שבח כפול בכך שמזכיר תיבת "אנכי" ב"פ, דמה נפק"מ יש בזה.
ו"ל עפ"י מה דאיתא במדרשים (ילקוט זכריה רמז תקע"ז) שגאולות הראשונות מפני שהיו ע"י בני אדם לא היו גאולה לעולם,
והיה אחריהם שיעבוד, אבל גאולה האחרונה תהיה ע"י הקב"ה בעצמו ולכן לא יהיה עוד שיעבוד אחריה. והנה בגאולות מצרים
אף שג"כ נתקיים במכת בכורות מה שאמר הקב"ה "וגם את הגוי אשר יעבודו דן אנכי", שהרי נאמר "ועברתי בארץ מצרים",
ואמרו חז"ל אני ולא מלאך אני ולא שליח, מ"מ רוב הגאולה היה ע"י משה ואהרן, אמנם לעת"ל יהיה הכל ביד הקב"ה. ולכך
כתיב הכא בפסוק שמיירי בגאולה העתידה ב"פ "אנכי", לרמוז שממש הכל יהיה על ידו, ולא כמו בענין גאולת מצרים, דאף
שג"כ אמר הקב"ה "דן אנכי", אפ"ה נתקיים רק במקצת ע"י הקב"ה בעצמו, ורוב הגאולה היה ע"י משה ואהרן, לכך דקדק כאן
לכתוב ב"פ "אנכי" לרמוז שהכל יהיה על ידו. (גליון זרע שמשון).

הודאה על נסים. בשו"ע (או"ח סימן ר"ח ס"ה): מי שנעשו לו נסים הרבה בהרבה מקומות, בהגיע אל אחד מהמקומות שנעשה
לו שם נס, צריך להזכיר כל שאר המקומות עמו ויכלול כולם בברכה אחת, עכ"ל. והטעם שצריך להזכיר כל הנסים בראיית אחת
מהם, לפי שהראשון גרם השני, וכן השני השלישי וכן כולם, שאם לא היה מודה להקב"ה בנס הראשון והיה כפוי טובה, לא היה

נעשה לו השני, ונמצא שהראשון גרם השני, שבשביל שקיבל הראשון בא לו חיוב ההודאה, וזכות ההודאה גרם השני, ולכן כשרואה הנס השני צריך להזכיר הראשון, שהרי הוא היה הגורם, ובראותו הנס הראשון צריך להזכיר הנס השני להראות כחו של הנס הראשון שהביא עמו גם השני. וזהו פשט הכתוב "הודו לה' כי טוב כי לעולם חסדו", "הודו לה' כי טוב", בעת שנתן לכם הטוב, כי בזה יתמיד לכם "לעולם" הטוב והחסד. וכן הוא לשון רש"י (שבת זז). "נס בתוך נס", ולא אמר "שתי נסים", שמילוי "נס" דהיינו נ"ן סמ"ך גם הוא גימטריא "נס", ולרמוז שהנס הראשון גורם להשני שהוא בלוע בתוכו. (זרע שמשון בשלח אות כ"ד).

לע"נ הגר"ר יונתן ב"ר צבי שטייף זצ"ל, יא"צ ט' אלול

שופטים ושוטרים תתן לך בכל שעריך אשר ה' אלקיך נתן לך לשבטך ושפטו את העם משפט צדק. יראה שאמר שהשופטים יהיו בעיירות בארץ ישראל, ולא רק בירושלים לחוד. כי בודאי בעיני משפט אנשים הגונים שאין ברוחם רמיה, ובצדק אמרי פיהם, רק שמשופקים בדיו, אז אין נפקותא אם יהיה השופט מכלל בני העיר, [או מעיר אחרת]. אבל לפעמים יש דין מרומה, כגון שעני תובע לעשיר הון רב, [דלא מסתבר שהעשיר לוח סכום רב מהעני], או יתר אומדנות מוכיחות [שזה דין מרומה], אשר

שופט מרחוק לא ידע בטיב האנשים אם שלמים הם, ולא יוכל לחקור טיב הענין היטב, [כי אינו יודע אם התובע הוא עשיר או עני]. ולזה אמר הכתוב, שעל ידי זה שתמנה שופטים בכל העיירות בארץ ישראל - "בכל שעריך", אז "ושפטו את העם משפט צדק", שיוכלו להבחין אם זה האיש בא בעקיפין מפאת הענין לפי מה שהוא אדם, [וזהו שאמר "העם", והיינו] בחינת ודרגת העם, לכן לא יסמכו על עלותם לירושלים שלוש פעמים בשנה לדליל סוף פרשת ראה. [דלהכי נסמכה פרשה זו לסוף פרשת ראה דאיירי מענין העליה לרגל בשלוש פעמים בשנה, לומר דלא סגי למנות שופטים בירושלים, ויעלו ישראל להשפט אצלם בשלוש הרגלים, כי אז לא יתקיים "ושפטו את העם משפט צדק", מפני שאינם מכירים את האנשים לידע אם זה דין מרומה, ולהכי הצריכה התורה למנות שופטים ושוטרים "בכל שעריך", בכל עיר ועיר, ועל ידי זה יתקיים "ושפטו את העם משפט צדק"].

לא ירבה לו נשים ולא יסור לבנו. במדרש רבה (שמ"ר ו:א): כתיב "ולא ירבה לו נשים ולא יסור לבנו", עמד שלמה והחכים וכו' ואמר אני ארבה ולבי לא יסור, אמרו רבותינו באותה שעה עלתה יו"ד שב"ירבה" ונשתתחה לפני הקב"ה ואמרה רבון העולמים לא כך אמרת אין אות בטילה מן התורה לעולם, הרי שלמה עומד ומבטל אותי וכו', אמר לה הקב"ה שלמה ואלף כיוצא בו יהיו בטלין, וקוצה ממך איני מבטל. ויש מקשים למה דוקא היו"ד עלתה יותר מן כל אותיות שבפסוק "לא ירבה", וראיתי תירוצים שונים, ואינם נכונים. ונראה לי בפשיטות, שהיו"ד

עשינו מה שגזרת עלינו אף אתה עשה מה שהבטחתנו!
 פאר א נדבה פון \$180 פאר גליון מליצי יושר
 וועט מען מודיע זיין ביי די ציינים פון די **פלאצקע גאון** - ווארשא, **אבני נזר** - סוכאטשוב, **ילקוט סופר** - פאקש, **לב העברי** - הר הזיתים, **ר' יוסף ענגיל** - ויען, **בן לאשרי און חזון יחזקאל** - הר המנוחות
 אז איר האט מקיים געווען די צוואה, און יעצט איז די צייט פאר זיי מקיים צו זיין זייערע הבטחה!
געדענקט "מקח בלייבט מקח"!
 732-510-0560 gilyonmy@gmail.com

מצאה מקום יותר ופתחון פה, כי כבר ראתה בחוש אשר רצונו יתברך שלא יגרע כבוד אות היו"ד, כאשר בא המופת ביו"ד של "שרי", שהוא יתברך נתן לה תיקון ביהושע (ב"ר מז:א), [דאמרו שם: אמר ר' שמעון בן יוחאי, י' שנטל הקב"ה משרי, היה טס ופורח לפני כסאו של הקב"ה, אמר לפניו: רבש"ע בשביל שאני קטנה שבאותיות הוצאתני משרה הצדקת, אמר לה הקב"ה לשעבר היית משמה של נקבה, ובסופן של אותיות, עכשיו אני נותנת בשמו של זכר, ובראשן של אותיות, שנאמר "ויקרא משה להושע בן נון יהושע"]. א"כ כבר ראתה במופת שהוא יתברך חס על כבוד היו"ד, לכן מצאה פתחון פה לעמוד לפניו יתברך.

לע"נ הגר"ר יעקב יואל ברין זצ"ל מפרעשבורג יא"צ ח' אלול

משיחת מלך בשעת מחלוקת הדין הוא דאע"ג דאין מושחין מלך בן מלך, דירוש המלכות מאביו, אבל אם יש מחלוקת אז צריך משיחה. וכתב רש"י (כריתות ה: ד"ה בזמן), וז"ל: בזמן ששלום בישראל הוי המלכות ירושה ולא בעי משיחה, אבל כי איכא מחלוקת לאו ירושה הוא ובעי משיחה בתחילה, עכ"ל. ובחקרי לב (או"ח סוף סימן י"ח) מסביר, דלא נתנה תורה דין ירושה במלוכה אלא על מנת שיסכימו העם למנותו, לכן היכא דלאו כל העם מסכימים ליכא ירושה, ע"ש.

אבל מלשון הרמב"ם (פ"א מלכים ה"ב) מוכח דגם היכא דאיכא מחלוקת לא בעינן משיחה כדי שיחול עליו שם מלך, רק בעינן משיחה כדי לסלק המחלוקת. והנה יש לעיין היכא דהיתה מחלוקת ושוב הסכימו כל ישראל למנותו למלך, אם צריך משיחה. וכתב האב"ז (יו"ד סימן ש"ב אות י"ד) דלפי רש"י ודאי דצריך משיחה, דכיון דהיתה מחלוקת נתבטל הירושה, ולא מהני מה שלבסוף הסכימו כולם למנותו למלך.

וז"ל: מלך בן מלך כשמחלוקת בישראל ולא רצו להמליכו בשעה שמת אביו, הגם שמחויבין להמליכו, מ"מ כל זמן שלא קבלוהו אין דין מלך עליו, וכשאח"כ נמלכו רוב ישראל או עפ"י סנהדרין והמליכוהו, אי אפשר שתועיל לו

אז משיחת אביו, דכבר פסקה מאתו כח מלוכה בשעה שמת [לדעת רש"י], ואח"כ בשעה שקבלו אותו עליהם למלך, אי אפשר לירש מאביו הכח מלוכה שהיה לו לאביו ע"י משיחה, דכבר פסק מאתו כח מלוכה בשעה שמת. דבשלמא בזמן ששלום בישראל, [אע"ג דלא קיבלו עליהם למלך מיד, אבל אח"כ] כשקיבלו עליהם למלך, אגלאי מילתא למפרע דמעיקרא ניחא להו במלוכת בן מלך וחל למפרע שם מלך, ואז ירש הכח מלוכה מאביו. משא"כ כשמחלוקת בישראל ואח"כ השוו, דמעיקרא לא נתרצו עליו ולא נעשה אז מלך, ואח"כ הרי פסק כח מלוכה מאביו לכן בעי משיחה, עכ"ל. אבל לדעת הרמב"ם דגם בשעת מחלוקת לא בטלה הירושה, והמשיחה משמש רק לסלק המחלוקת, א"כ היכא דלבסוף ליכא מחלוקת, אין צריך משיחה.

והנה הקשה האבני נזר (אות ג') על שיטת הרמב"ם, וז"ל: אטו מפני המחלוקת נמעול בשמן המשחה. ועוד קשה טובא, דאם המשיחה הוא לסלק המחלוקת לבד, מהו דמפיק ליה מקרא "הוא ובניו בקרב ישראל" - בזמן ששלום בישראל, עכ"ל. פי', בשלמא לפירש"י שבמקום שיש מחלוקת אין המלך יורש את המלוכה מאביו, משו"ה צריך למושחו בשמן המשחה כדי להמליכו, וא"כ בודאי אין לחוש משום מעילה בשמן - כמו במלך

א אבל בכתבי הגר"ר כריתות שם כתב, דגם הרמב"ם אין המשיחה רק היכי תימצא לסלק את המחלוקת, דא"כ היה אסור למושחו בשמן המשחה. אלא דמקרא ד"בקרב ישראל" ילפינן דבזמן שאין שלום בישראל הוי חסרון בגוף המלכות דאינה מלכות שלמה, דאיכא חסרון בשררת המלכות - מחמת החולקים, ולכן מותר למושחו דמה דמושחים אותו בשמן המשחה הוא כדי להשלים את מלכותו. וע' בהר אפרים סי' י"ז, ובח"י ר' אריה ליב ח"ב סי' נ"ח ב"ה ולפ"י [הב].

ראשון. וגם ניחא מה שלמדו כן מדכתיב "הוא ובניו בקרב ישראל", שדוקא בזמן שהוא "בקרבי ישראל" - שאין מחלוקת, נוהג דין "הוא ובניו" - שהבן יורש את המלוכה מאביו. אך לפי הרמב"ם, דבכל גוונא הבן יורש את המלוכה מאביו - גם כשיש מחלוקת, צ"ב איך מותר למעול בשמן המשחה רק בשביל לסלק את המחלוקת, וגם קשה איך למדו כן מן הכתוב "הוא ובניו בקרב ישראל" דמיירי לענין ירושת המלכות.

ותירץ (שם אותיות ה-ז), דהיכא דבנו ירש המלוכה מתורת ירושה, כגון שנשארו שני בנים של המלך, ורוב ישראל מרוצים לאחד דאז הוא היורש, הדין הוא דאם אח"כ אחיו השני יתגדל בתורה ובחכמה על הראשון ויהיו אח"כ כל ישראל או רוב חוזרים ומרוצים אליו, ישוב הוא לירש המלוכה ויפקיע הירושה מאחיו הגדול (ע"ש הראיה לזה). ואף שכבר מינו ישראל

את הראשון למלך, כיון דמינוי בלבד אינו מועיל למלכי בית דוד בלא משיחה, דרק משום ירושה הוא יורש המלוכה גם בלי משיחה, והרי בנו השני שהוא עכשיו גדול מהראשון מפקיע ירושתו. ולכן צריך משיחה, דשוב יש לו המלוכה מכח עצמו שמינו אותו ומשחוהו, ובטל עורר וטוען. וזה שאמרו מפני מה משחוהו לשלמה מפני מחלוקת אדוניה, דאם לא כן היו תמיד בעלי מחלוקת חותרים תחתיו להסב לב רוב ישראל ויטו אותם אחרי אדוניה ויהיה מלך מן הדין.

ולכן לא קשה דוכי מפני המחלוקת נמעול בשמן המשחה. דבשמן המשחה כתיב "ואשר יתן ממנו על זר", ופירש"י (שמות ל:גלג) "שאינו צורך כהונה ומלכות". והכא המשיחה צורך המלכות היא, אם אח"כ רוב ישראל יסכימו על אדוניה. וכהא דאמרינן גבי מלאכת יו"ט הואיל אי מקלעי ליה אורחים חזי ליה חשיב צורך יו"ט, הכא נמי הואיל אם יסכימו רוב ישראל על אחיו השני חזי המשיחה למלכות, חשיב המשיחה צורך מלכות.

וע"ז הקשתה הגמ' בכריתות שם: ומנלן היכא דאיכא מחלוקת בישראל פירוש שרוב ישראל מסכימים על אחד בעי משיחה, ולא אמרינן דכיון שדוד המלך

את שלמה, לכן אף אם יהיה לב רוב ישראל אחרי אדוניה לא יועיל כלום לסלק את שלמה ממלכותו, וא"כ אין המשיחה צורך למלכות, רק להשקיט המחלוקת, וכי מפני מחלוקת נמעול בשמן המשחה. ומשני אמר קרא "בקרבי ישראל" בזמן ששלוש בישראל, ואם רוב ישראל חולקים להמליך אחיו אינו מועיל רצון המלך.

וזה שכתב הרמב"ם בפיה"מ (ריש כריתות) דדוקא כשיש מחלוקת בין בני המלך אז טעון משיחה בשמן המשחה, ואין בו מעילה דצורך מלכות הוא שמא יתגבר צד השני על אחיו. אבל מחלוקת מבחוץ כיון שאף אם יתרוצו על השני לא יועיל כלום להפקיע ירושתו, אין המשיחה צורך מלכות רק כדי להשקיט המחלוקת, דאטו מפני מחלוקת נמעול בשמן המשחה.

לע"נ הג"ר אהרן מנחם מענדל ב"ר שלמה יהושע דוד מרדכי זצ"ל יא"צ ט' אלול

שופטים ושוטרים תתן לך בכל שערך אשר ה' אלקיך נותן לך לשבטך ושפטו את העם משפט צדק. ונראה לפרש על פי מה שכתבו בספרי קודש

ב אבל בנו השם משמואל (שם אות כ"ז) כתב: דודאי דאין אחר המינוי כלום, זולת כשסרח. והטעם דמשיחה מסלק המחלוקת יותר ממינוי אף דגם אחר המינוי אין יכולין לחזור בו, מ"מ הבעלי מחלוקת יאמרו שלא היה רוב מסכימים במינויו, וזה דבר שא"א לברר כ"כ בנקל. אבל כשמשחוהו שוב אין לומר שלא היה רוב, דא"כ היה מעילה בשמן המשחה, ובדואי קמו רבנן בהא מילתא.

השל"ה ונחל קדומים להחיד"א בשם הקדוש רבי חיים וויטאל ז"ל, שיש לאדם כמה שערים, שער הראות שער השמע שער הריח שער הדיבור שער המישוש, וצריך האדם לשום שוטרים על השערים ודיין על כל ענינו. וזה הכוונה "שופטים ושוטרים תתן לך בכל שערך" שיגדור גדר בכל שעריו, כגון שלא יביט בעריות ולא ישמע דברים האסורים ולא יריח ריח ערוה ועבודה זרה, ולא ידבר דיבורים האסורים, ולא ילך ולא יגע בערוה עיי"ש. ונראה לי להוסיף על דבריהם ויתפרש גם סיומא דקרא, דכבר אמרו (ב"מ קז:) קשוט עצמך ואח"כ קשוט אחרים, והמושל על עצמו ראוי להיות מלך. וכמו ששמעתי לפרש מה שאמר אחיה השילוני (מלכים א' יא:ל): "וְאַתָּה אֶקַח וּמַלְכֶת בְּכָל אֲשֶׁר תִּאָּמֵר נִפְשֶׁךָ וְהָיִיתָ מְלֶכֶךָ עַל יִשְׂרָאֵל", כי האיק יוכל למלוך על אחרים אם הוא אינו מושל על תאודתו, ואין בכחו להיות גבור הכובש את יצרו. וזה הכוונה ומלכת על תאודת נפשך, ואז "והיית מלך על ישראל".

ובזה יובן כוונת המדרש (שוחר טוב תהלים י"ט) "בשמרם עקב רב", כל המשמר את התורה עד עקב הוא רב. והכוונה דאם הוא נאה מקיים ושומר את התורה עד עקב, כפירש"י ריש פרשת עקב אפילו מצות שאדם דש בעקביו, אז יוכל להיות רב ומושל על אחרים.

וזה כונת הפסוק שלפנינו "שופטים ושוטרים תתן לך בכל שערך", אם תשים שופטים ושערים על שערים שבאברך, אז הוא ראוי להשראת השכינה, ואז "ושפטו את העם משפט צדק", כי על ידי כך זוכים לסייעתא דשמיא ולעשיית משפט צדק ולהיות ממונה על ישראל. ולכן הסמיך המדרש לכאן הפסוק (תהלים קמז:ט) "מגיד דבריו ליעקב חקיו ומשפטיו לישראל לא עשה כן לכל גוי ומשפטים בל ידעום", דהגויים כיון שאין להם תורה, לא יוכלו להשיג שלימות המושכלות בנפש לגבור על תאודת החומרי, ולהיות דיין על עצמו, וא"כ איך יזכו לשפוט העם בצדק.

תכין לך הדרך ושלשת את גבול ארצך אשר ינחילך ה' אלקיך. איתא במסורה ג"פ "תכין", "תכין לך הדרך", "תכין לבס תקשיב אזנך", "תכין דגנם כי כן תכניה". ויובן דהנה עבודת הצדיק הוא בתחילה להשלים

את עצמו, ואח"כ כשזוכה להשלים עצמו, יוכל להשלים גם אחרים, ותגדל מעלתו שלא לבד שמשפיע צדקה וקדושה לכל העולם, רק מביא שפע וברכה רבה לכל הדור, כי בזכותו ניזון העולם, כדאמרו בתענית (דף כד.) דכל העולם ניזון בשביל חנינא בני. וזה כוונת המסורה "תכין לך הדרך", היינו "לך" לעצמך הדרך, ואח"כ "תכין לבס תקשיב אזנך", תוכל להשפיע על אחרים, ובה תבואו למדרגה גדולה של "תכין דגנם כי כן תכניה", להשפיע שפע רב טובה לעולם.

לע"נ הג"ר יעקב קאפלי ב"ר יודא אריה זצ"ל יא"צ ט' אלול

כי האדם עץ השדה לבא מפניך במצור. נראה כי מרומז כאן סוד הגלגול, דשמעתי מעשה מצדיק אחד שנסע עם בעה"ב יהודי, וכאשר הביאו לבעה"ב כוס י"ש, רצה לשפכו לפיו בלא ברכה. ותפסו הצדיק בבגדו ואמר לו: "לא תהרוג את אביך"! נבהל הבעה"ב. וסיפר לו הצדיק, כי אביו לא היה לו תיקון למעלה, לכן נגזר עליו גלגול, ובא בגלגול בשדה, ובחורף סבל הקורות ורוחות, וציפה על זמן החרישה, עד שזרעו עליו, ונכנס בהזרע, וסבל עוד גשם ורוח, וסבל מן הקצירה, ושוב הדישה וטחינה עד ששרפו אותו לעשות י"ש, וסבל השריפה כמה עידנא ועדינן של יסורים, וישב בבהלה בחביות שלא יבא הי"ש לכלל גוי, עד שזכה שבא לכלל בן ישראל ואשר יבוא ליקח ממנו אם בירך עליו זה תיקונו ועליותו. ואתה עתה רוצה לשפוך בכוס חמתו. תיכף בירך עמו הצדיק אחר כך הברכה מילה

במילה, עד בא [אביו להצדיק בחלום] ואמר לו "תנוח דעתך שהנחת את דעתך].

וזה נרמז כאן "כי האדם עץ השדה", שלא תחשוב כי זה צומח בעלמא, כי אם נרמז "כי נפש הוא חובל", כי בעצי יער נתגלגלו רשעים של כף קלע אשר אין תיקונם כי אם שריפה, ולהיות עפר תחת כפות רגלי צדיקים, ובעצי פרי [נמצא נשמת] "האדם [אשר נכנס בתוך] עץ השדה", אשר בא בתוכו "לבא מפניך במצור", כמו המצור שזה הגנה לפני אויבים, כן [העץ הוא] למחסה להיכנס בו להנצל מן החיצונים, ולעלותו ע"י ברכת הנהנין, על כן "אותו לא תכרת, כי ממנו תאכל", דאכילתו הוא עלייתו. (תורת יחיאל).

לזכות ע.י.ב.ו. להצלחה בכ"ע וכוח"ט

להתפלל בקברים אם אסור משום דורש אל המתים. אמרו בברכות (דף יח:): מעשה בחסיד אחד שנתן דינר לפני בערב ראש השנה בשני בצורת והקניטתו אשתו והלך ולן בבית הקברות, ושמע שתי רוחות שמספרות זו לזו וכו' שכל הזורע ברביעה ראשונה ברד מלקה אותו וכו', לשנה האחרת הלך ולן בבית הקברות, ושמע אותן שתי רוחות שמספרות זו עם זו וכו' שכל הזורע ברביעה שניה שדפון מלקה אותו, ע"כ. וקשה דהניחא שנה ראשונה שמע על כרחו, אולם לשנה האחרת שהלך בכוונה לשמוע מה יאמרו הרוחות, לכאורה זה אסור משום "דורש אל המתים".

ותירץ הגר"י ענגיל (גליוני הש"ס שם), וז"ל: אין זה דורש אל המתים, דדורש אל המתים היינו לגופו של מת (-לחיות המועט שנשאר בגופו של מת), אבל לרוחו שרי, דרוחו לא מיקרי "מת". וזהו נמי [מה שמצינו] במועד קטן (דף כח:): דאמר רבא לרב נחמן "ליתחזי לי מר" [שיתגלה לו לאחר מיתה], ואיתחזי ליה [ודיבר עמו]. כדכתב ביראים (סימן של"ד), וז"ל: המשביע את החולה לשוב לאחר מיתה להגיד לו אשר ישאל לו, אין זה דורש אל המתים, דדורש אל המתים פירש דורש לגופו של מת ומדבר ע"י כשוף כגון בעל אוב, אלא שבעל אוב מעלהו מקברו, וזה דורש בו בעודו בקברו. אבל דורש לרוחו אין זה דורש, שהרוח אינו נקרא מת, ולהכי אמרינן בחסיד אחד שהלך ולן בבית הקברות שמע שתי רוחות מספרות זו עם זו וכו', עכ"ל.

והנה הב"ח (י"ד ס"ו ר"ז) כתב וז"ל: ראיתי תשובה ממוהר"ר חיים פלטיאל בנוגע הנודרים לילך לבית הקברות, דקצת היה נראה כדורש אל המתים, דכלב שנשטתח על קברי אבות (סוטה לד:), התפלל לשם במקום קדושה כדי שתהא תפילתו נשמעת, וכדכתיב באברהם (בראשית יט: כז): "אל המקום אשר עמד שם", אלמא שהמקום גורם וכו', אך נשים ובני אדם שאינן יודעין זה לא ידעתי הליכתן למה וכו'. מיהו כבר החזיקו במנהג זה ואין מוחה, ויש לזה סמך בספר הזוהר (פ' אחרי דף ע:), וכו', ואין לשום מורה למנוע ולבטל מנהג זה, עכ"ל.

וחידוש על הב"ח שלא העיר מהגמ' בתענית (דף טז:): "למה יוצאין לבית הקברות וכו' כדי שיקבשו עלינו מתים רחמים". [הרי מפורש דאין זה דורש אל המתים במה שאומרים להמתים שיקבשו עלינו רחמים]. ועוד דאמרו (ברכות יח:): ר' חייא ור' יונתן הוו שקלי ואזלי בבית הקברות, הוה קשדיא תכלתא דרבי יונתן (-ציצית של ר' יונתן היתה נגררת לחוץ). אמר ליה ר' חייא, דלייה (-הגביהנו), כדי שלא יאמרו [המתים]: למחר באין אצלנו, ועכשיו מחרפין (-לועגין) אותנו [שאינן אנו יכולין לקיים עוד מצות]. וכוונת הגמ' "באין אצלנו" כדי שנתפלל עליהם וכך דתענית, [הרי מפורש דאין זה דורש אל המתים].

לזכות ש.ה.ב.מ.ר. להצלחה בכ"ע וכוח"ט

שופטים ושוטרים תתן לך בכל שערך אשר ה' אלקך נותן לך לשבטיך ושפטו את העם משפט צדק. יש לדקדק ד"לך" מיותר, עוד יש לדקדק למה לא אמר "בכל עריך" כמו שפירש"י בכל עיר ועיר. ועוד דכל הפסוק מדבר בלשון נוכח, ומסיים בלשון נסתר "ושפטו את העם", דהיה לו לומר "ושפטוך משפט צדק". ויש לומר ע"פ אומרם (שבת קכז:): הדין את חבירו לכף זכות דנין אותו בשמים לכף זכות. ולפ"ז הכי פירושו: "לך", להנאתך ולטובתך (ע' רש"י ריש פרשת לך) תהיה אתה השופט והשוטר על מעשה חברך, דזה להנאתך ולטובתך שתדון אותו לכף זכות. וזהו שאמר "בכל

שעריך", פ' שתשער על המעשה שראית מחברך שהוא אך טובה. וכמסופר על הרבי לוי יצחק מברדיצ'וב ז"ע שראה אחד מושח גלגלי העגלה בטלית, אמר: צדיק כזה, אפילו בשעת משיחת העגלה אינו יכול לפרוש מטלית ותפילין.

ואיך תוכל להתחזק על הטבע לראות הרע בפעולות חברך, לזה אמר "אשר ה' אלקך נותן לך לשבטיך", שכל מה שאתה תדון את חברך לחובה, בזה אתה גורם שהשבט ודין יתגרה בך, כמו שאמר הנביא לדוד המלך (שמואל ב' יב:): "אתה האיש" שלקחת הכבשה, ונמצא מה שפסק על אחרים זה בעצמו נפסק עליו, אבל כשידון חברו לכף זכות, ידונו בשמים גם אותו לכף זכות, וע"י זה יפעול "ושפטו את כל העם משפט צדק", אמן כן יהי רצון.

למען יאריך ימים על ממלכתו הוא ובניו וגו' לא יהיה לכהנים הלוים. סמיכות הפסוקים בא לרמז למלכות בני חשמונאי שלא ימשך לאורך ימים, וזה שדייק הכתוב "הוא ובניו", היינו מתתיהו ובניו שהיו בזמן הנס נתרוממו למעלה מגדרם, שזוהו פירוש "נס" הגבהה, ויכלו להשתמש בכתר כהונה ומלכות, משא"כ דורות שלאחריהם. ועיין רמב"ן (ויחי מט:), ומה שכתב כ"ק אדמו"ר השם משמואל זצוקלה"ה במאמרי חנוכה, ובירושלמי שקלים (דף טז).

לזכות ח.ב.פ. להצלחה בכ"ע וכוח"ט

כי האדם עץ השדה. האדם דומה לעץ, יש אנשים שבחייהם אין הם נותנים כלום לאחרים, אלא רק כותבים צוואה ליתן כספם לצדקה אחר מותם. וזה כמו אילן סרק שאין נהנים ממנו אלא לאחר קציצתו להסקה או לבנין. אבל יש אנשים שגם בחייהם הם נותנים לאחרים כעץ פרי שגם בתקופת צמיחתו נותן מפירותיו.

כי האדם עץ השדה. האדם הוא כעץ השדה וכצמח האדמה, שהיופי שלהם והדרם הוא דוקא בגשוגו טבעי ותמים, כי דבר מלאכותי מקלקל הדרו של הדבר הטבעי. וכן הוא באדם, אם הוא מתנהג באופן טבעי אז יש לו חן. וכן תלוי החן של האדם אם מתנהג כפי דרך התורה, דכמו התנ"ך תרגמו לכל השפות שבעולם, אבל טעם האמיתי שלו נשתמר רק במקורו בלשון הקודש. כמו כן האדם מישראל, דקורה לפעמים ש"ניתרגם" לעם נכרי, אבל טעמו האמיתי אינו מורגש אלא כשהוא בשרשו ומקורו, כשמתנהג על פי התורה.

סגולה פאר ערליכע קינדער
סגולת אריה"ק כהדרת הרה"צ מ'אראד זצ"ל

אריינברענגען ידאת חטא אין אייערע קינד דורך א שטיין ביי קברי צדיקים.

וואס טוהט מכוון דורות ישרים:

- א ת"ח יר"ש וואס טוהט עס שוין אסאך יאהרן צו העלפן אידן. ווערט געבאקען. שווא עת רצון להתפלל. כדי איר זאלט קענען פרויאט. בנאמנות. קאפידיענשעל.
- יעדע נאמען איז א באזונדערע שטיין. באזונדערע עבודה און תכלות פאר א לענגערע צייט. אלעס ווערט געטוהן מיט גוים איבערגעבענקייט. מיט כוונה. במתינות. אזוי האט עס די ריכטיגע כח.
- מ'שרייבט די נאמען נוסח אויפן שטיין סיי פאר מען באקט די חלות און סיי נאכדעם אזוי ווי אלע שטותן די שטיין בלייבט אין דעם אויווען פאר 2 וואכען.
- מ'זאגט די תפילה 18 מאל אויפן שטיין. ביי די ריכטיגע צייטען.

דוקא אויך דעם מקובלדיגע אופן פון **מכון דורות ישרים** ווערט מען ווי עס ווערט מקיים די ווערטער פון אריה"ק אויפן האר: **יבדו הלב (-אנטייען ויין הארץ צו אידש'יט), שיתפכו לבו לשמים לטוב (-ס'טויער די ר'אנצע מענטש), ותראה מלאים (-וועסט זעןן וואונדער),** מ'קען עס געבען פון מעש'ר.

פאר פרטים רופען-טקסט מכוון דורות ישרים
dorosyesharim@gmail.com 917-635-3883

ג הרה"ק ר' אברהם מטריסק זצ"ל פירש כן הפסוק חן וכבוד יתן ה' (תהלים פ"ד), דגם שאר דברים נותן ה', אבל האדם צריך לעשות קצת השתדלות להשיג, ברם על "חן וכבוד" ההשתדלות של האדם להשיג אינה עוזר כלום רק מקלקל.